

slaget, nemlig hvor det offentlige kontraherer med en privat Skole om at paataage sig en Del af dets Undervisningspligt. Jeg tror derfor, at det er et Punkt, som vi, naar vi skulle have nogen Udsigt til at komme til Enighed med det andet Ting, meget maatte ønske, at Folketinget vilde træffe at gøre til Genstand for Behandling ved dette Lovforslag.

Det samme gælder, skønt i mindre Grad, om et andet Punkt, som har været berørt i Dag, nemlig Mulktsystemet. Det nuværende Mulktsystem er ikke idealt, men jeg hævder, at det, som findes i det foreliggende Lovforslag, heller ikke er idealt, men der er ganske vist visse Fortrin ved det, saaledes som det findes i det foreliggende Lovforslag. Der er noget deri, som maa tiltale enhver, der beskæftiger sig med Strafferet, idet der er en Tendens til at bringe dette Mulktsystem i bedre Overensstemmelse med den humane Gennemførelse og Hævdelse af Straffeloven, som den moderne Retning er inde paa. Det har naturligvis min Sympati, men der er til Gengæld et Punkt, hvor det her i Lovforslaget optagne System kommer væsentlig til kort overfor det nuværende, og det er med Hensyn til Effektiviteten. Et Mulktsystem, der først skal virke efter et kvart Aars Forløb eller blot efter to Maanedes, kan aldrig blive saa effektivt, som hvor Straffen følger straks eller kort efter Brøden, og det er dog højt besynderligt, at medens vi anstrenge os for paa andre Omraader af den almindelige Lovgivning at raade Bod paa vor Retshandhøvelses Langsomhed, søge at indrette det saaledes, at Afgørelsen kan komme hurtig, at Straffen kan følge saa snart som muligt efter Brøden, saa skal man her gøre det samme som vi ellers kun ere vante til at se, hvor lokale Hensyn gøre det nødvendigt — f. Eks. paa Island og til Dels paa Færøerne — udsætte Sagens Behandling, saaledes at den slet ikke maa behandles før efter en ganske rundelig Tids Forløb, da den i de fleste Tilfælde sandsynligvis vil være glemt. Det, at den er glemt, vil jo medføre, at man kommer til at savne det, som vi maa have, naar Lovgivningen hævder ikke blot en Skoletvang — derom ere vi jo alle enige — men en Undervisningstvang, og ikke tør opgive denne, hvad jeg for mit Bedkommende ikke tror, man nogen Sinde vil komme til, nemlig et effektivt System, som kan bringe denne Tvang til Gennemførelse. Det er ganske vist tænkeligt, at der mellem disse to Systemer, det nugældende og det, som findes her, var en Mellemvej, det er muligt, at Tanter fra det ene kunde op-

tages i det andet. Vi hørte jo nu af et æret Medlem (S. Jensen), at det nuværende System ikke er saa forstrækkeligt, thi han havde i et givet Tilfælde vidst at undgaa at bringe det til Uvendelse; jeg tror for Resten, at han ikke i dette Tilfælde har gjort sig skyldig i et Lovbrud, som han selv mente, men at han har handlet fuldstændig rigtigt ved at tage Hensyn til den Undskyldning, som forelaa. Det er jo noget, som vil kræve Overvejelse. Det har i lang Tid været debatteret, hvorledes man skal indrette et fornuftigt Skolemulktsystem, og det nuværende er jo ikke saa forstrækkeligt, at der er nogen Nødvendighed for at tage hele dette Spørgsmaal med og derved udsætte os for at gaa glip af det nødvendige af det, som har en virkelig Betydning, for at overveje saadanne Ting af forholdsvis ringere Værd.

Ligesom jeg altsaa mener, at man meget maa ønske, at dette ikke bliver fastholdt som Emne eller Genstand for nærværende Lov, er der til Gengæld et andet Punkt i det af Regeringen forelagte Lovforslag, som Folketinget har udstemt, og som jeg, om end med Beklagelse, vilde finde det rimeligt, at vi ikke forlange optaget, det er Ansættelsen af en Undervisningsinspektør. Jeg er aldeles enig med den højstærede Kultusminister i, at det vilde være til overordentlig Gavn for Skolen, om en saadan Mand kunde blive beskiftet, og at det er en meget ufuldstændig Hjælp, som Kultusministeriet nu har til at fyldestgøre sin særdeles vanskelige Opgave lige over for Folkestolen. Jeg anser det imidlertid ikke for en saadan Nødvendighed, at man skal sige: Dermed bør denne Lov staa eller falde, og siden det andet Ting nu en Gang har taget sit Standpunkt i saa Henseende, vilde jeg finde det ganske naturligt, om man sagde: Ja, saa maa det gaa ud; vi maa ikke sætte det andet paa Spil for dette Punkts Skyld; vi maa vente, til andre Tider have skabt en gunstig Stemning for det, det kan jo ogsaa tænkes ordnes paa Finansloven.

Som det vil ses, bliver der tilbage de Hovedspørgsmaal, hvormed ogsaa Regeringsforslaget beskæftiger sig: Spørgsmaalet om Undervisningens Ordning og Udvidelse samt Spørgsmaalet om Skolelærernes Lønning og Stilling i det hele taget. Hvad nu dette sidste Hovedpunkt angaar: Lærernes Lønning og Stilling i det hele taget, saa er der, kan man vel sige, til en vis Grad i alt Fald opnaaet Enighed i Hovedsagen mellem Regeringen og det andet Ting, og der kan ikke være Tvivl om, at denne ene Side af Sagen ogsaa vil vinde Tilslutning og varm Tilslut-